

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ**

21 DEC 2010

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 2010
Αρ. Πρωτ. Δ1/Γ/27063

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Μέγαρο Βουλής
10021 Αθήνα

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας: 101 92 Αθήνα
Πληροφορίες: Δ. Νομίδης, Α. Σκορδάς
Τηλέφωνο: 210 6969410, 2106969422
FAX: 210 6969435
E-mail: skordasa@eka.ypeka.gr

ΚΟΙΝ.: 1. Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και
Ανταγωνιστικότητας
Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
3. Βουλευτή κ. Αθανάσιο Πλεύρη
4. Βουλευτή κ. Σπυρίδωνα-Αδωνι
Γεωργιάδη

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 6719/25.11.2010 των Βουλευτών κ. κ. Αθανάσιου Πλεύρη και Σπυρίδωνος-Αδωνίδος Γεωργιάδη.

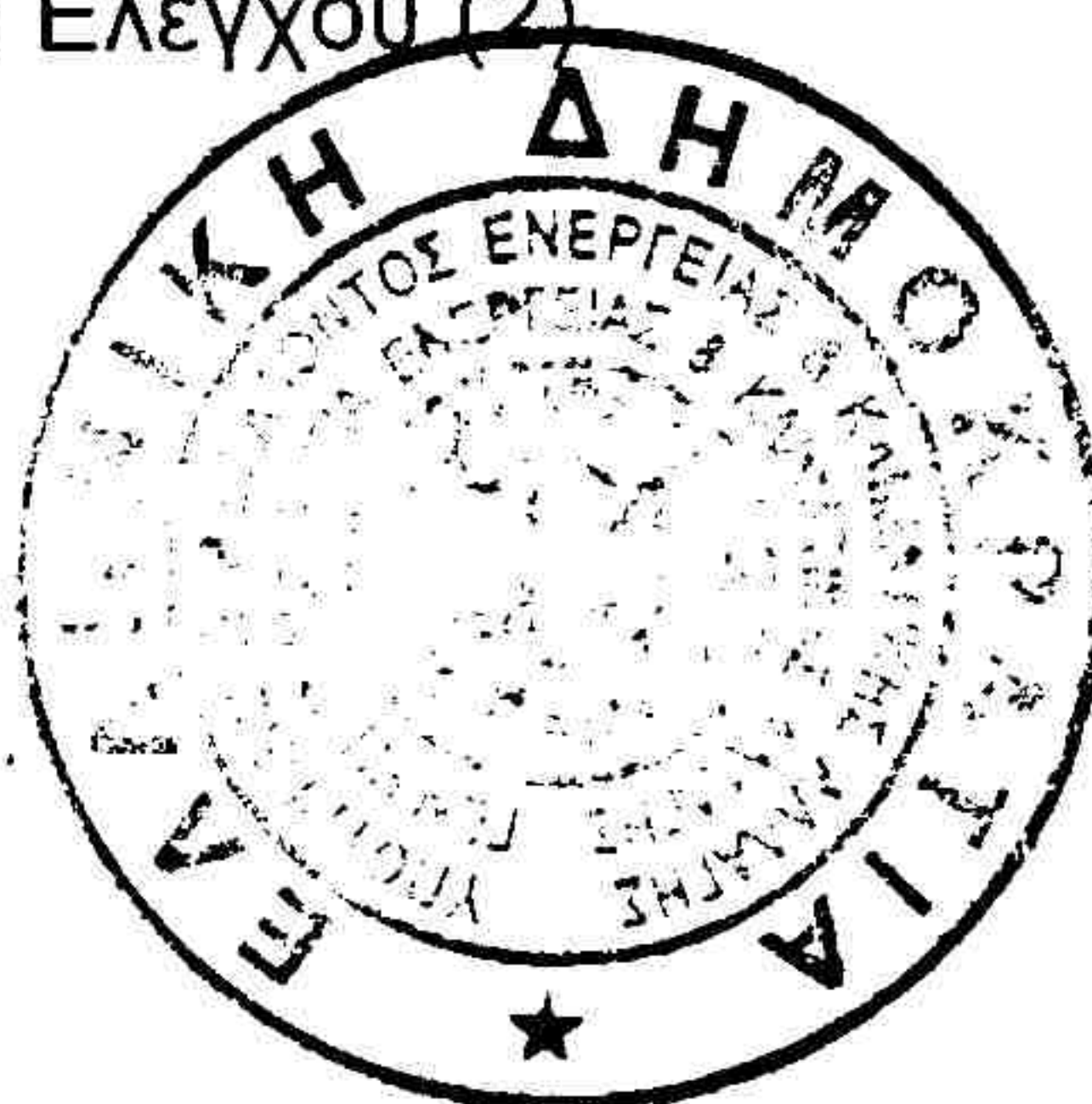
Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 6719/25.11.2010 ερώτησης των Βουλευτών κ. κ. Αθανάσιου Πλεύρη και Σπυρίδωνος-Αδωνίδος Γεωργιάδη και όσον αφορά τα θέματα που άπτονται της αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σας υποβάλλουμε συνημμένα το αριθμ. πρωτ. 693655/8.12.2010 έγγραφο της ΔΕΠΑ Α.Ε. και το αριθμ. πρωτ. 037813/3.12.2010 έγγραφο του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. σχετικά με το υπόψη θέμα.

Ο Υφυπουργός

Γιάννης Μανιάτης

Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο κας Υπουργού (σχετ. αρ. πρωτ. 3688/β/1712/26.11.10)
- Γραφείο κ. Υφυπουργού (σχετ. αρ. πρωτ. 3114/26.11.10)
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- Γενικό Διευθυντή Ενέργειας (σχετ. αρ. πρωτ. 10070/29.11.10)
- Δ/ση Οργάνωσης/Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (2)
- Δ/ση Πετρελαϊκής Πολιτικής/Τμήμα Γ'
- Φ/Δ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Μ. ΜΑΣΤΟΡΑΝΤΩΝΑΚΗ

Δ1
16.12.10
ΓΔΕ

26254
09.12.2010

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΕΡΙΟΥ Α.Ε.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Αριθμ. Πρωτ.: 10312
Ημερομ.: 12-12-10

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2010
Αρ. Πρωτ.: 693655

Προς το
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
& ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΛΕΩΦ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 119
101 92 ΑΘΗΝΑ**

Δ1
KX
9-12-2010

Θέμα: Απάντηση στην Ερώτηση Βουλής των βουλευτών κ. κ. Αθανασίου Πλεύρη και Σπυρίδωνα-Άδωνη Γεωργιάδη

Σε προσοχή: κ. Α. Σκορδά

Σχετ.: Το υπ' αριθμ πρωτ Δ1/Γ/25454-30.11.2010 έγγραφό σας

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάσατε την εν θέματι ερώτηση των βουλευτών κ. κ. Πλεύρη και Γεωργιάδη, σας γνωστοποιούμε ότι:

Επί του ερωτήματος 1

α) Έχει υποβληθεί η από 19.2.2010 μηνυτήρια αναφορά της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε.» (Δ.Ε.Π.Α. ΑΕ), που εδρεύει στο Ν. Ηράκλειο Αττικής, οδ. Μαρ. Αντύπα, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του κ. Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Αθηνών, κατόπιν διενεργηθείσης προκαταρκτικής εξέτασης, από το τμήμα ηλεκτρονικού εγκλήματος της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής και λήψης καταθέσεων μαρτύρων.

β) Από τη Διοίκηση αποφασίσθηκε να δοθούν οδηγίες στο προσωπικό σχετικά με τη σύνταξη, χρήση και τροποποίηση του προσωπικού κωδικού πρόσβασης (password), να κινηθούν άμεσα οι διαδικασίες απεξάρτησης της ΔΕΠΑ από τον ΔΕΣΦΑ και να ελέγχεται ηλεκτρονικά η πρόσβαση στο computer room.

Η διερεύνηση του θέματος στηρίχθηκε σε ελέγχους που έγιναν σε μικρό δείγμα Η/Υ (συνολικά 6) και η έρευνα κατέληξε στην ταυτοποίηση μόνον των Η/Υ, μέσω των οποίων φαίνεται να γινόταν οι επανειλημμένες μη εξουσιοδοτημένες προσβάσεις στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο εργαζομένων.

γ) Διαπιστώθηκε επίσης ότι δεν ήταν τεχνικά εφικτή (με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία) η ταυτοποίηση των φυσικών προσώπων που ευθύνονται για τις δραστηριότητες αυτές. Τα ανωτέρω συνιστούν πλέον επαρκές υλικό προς εισαγγελική διερεύνηση των ζητημάτων που εγείρονται, προκειμένου να συνεχισθεί η έρευνα στο πλαίσιο προκαταρκτικής εξέτασης ή αστυνομικής προανάκρισης.

Επί του ερωτήματος 2

Η ποινική δίωξη εξαρτάται από την κρίση του κ. Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Αθηνών, που χειρίζεται την ανωτέρω δικογραφία.

Επί του ερωτήματος 3

Το εσωτερικό σύστημα ασφάλειας του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εξασφαλίζεται από ειδικό πρόγραμμα firewall στον εξυπηρετητή (server) και τακτική αλλαγή των κωδικών πρόσβασης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ενός εκάστου των χρηστών των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Επί των ερωτημάτων 4 και 5

Η αρμοδιότητα ως προς την απάντηση είναι εκτός ΔΕΠΑ Α.Ε..

Επί του ερωτήματος 6

Με βάση τα υφιστάμενα τεχνολογικά δεδομένα θα εξετασθούν πρόσθετα συστήματα προστασίας της ασφάλειας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κυρίως όμως αποδίδεται σημασία στην εσωτερική επιμέλεια των στελεχών της

Επιχείρησης ως προς την τήρηση των μέτρων φυσικής και ψηφιακής ασφαλείας των ηλεκτρονικών υπολογιστών τους.

Με εκτίμηση,

Ευάγγελος Κοσμάς
Διευθυντής Δραστηριότητας
Εταιρικών Υποθέσεων & Επικοινωνίας

Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ.: 10964
Ημερομηνία: 08-12-10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αριθ. Πρωτ.: 26030
Αθήνα: 07.12.2010

Αθήνα: 03/12/2010

Αριθ. Πρωτ.: 037813

Προς,

ΥΠΕΚΑ

Γενική Γραμματεία Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής

Γενική Διεύθυνση Ενέργειας

Διεύθυνση Πετρελαϊκής Πολιτικής

Τμήμα Εποπτείας Φορέων

Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

Υπ' όψιν: Α. Σκορδά

Θέμα: Απόψεις επί ερώτησης στη Βουλή

Σχετ.: Επιστολή ΥΠΕΚΑ/Δ1/Γ/25454/30.11.2010

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, σας γνωρίζουμε τις απόψεις μας επί των ερωτημάτων 3, 5 και 6 που άπτονται των αρμοδιοτήτων του ΔΕΣΦΑ:

Ερώτημα 3

Σε όλες τις επανδρωμένες εγκαταστάσεις του ΔΕΣΦΑ υπάρχει φυλάκιο στην είσοδο για τον έλεγχο των προσώπων που εισέρχονται και εξέρχονται (φυσική προστασία). Για τις μη επανδρωμένες εγκαταστάσεις εφαρμόζονται αφ' ενός πρόγραμμα περιπολιών με επί τόπου τακτικές επισκέψεις και αφ' ετέρου τηλεποπτεία και τηλεχειρισμός των εγκαταστάσεων αυτών από το Κύριο Κέντρο Ελέγχου & Κατανομής Φορτίου στο Πάτημα Μαγούλας και το Εφεδρικό Κέντρο Ελέγχου Ν. Μεσημβρίας Θεσσαλονίκης, μέσω ειδικού Κεντρικού Συστήματος Τηλεποπτείας & Τηλεχειρισμού (Supervision Control And Data Acquisition – SCADA). Το Κύριο Κέντρο Ελέγχου λειτουργεί υπό καθεστώς βάρδιας σε 365x24x7 βάση. Το Κέντρο Ελέγχου Νέας Μεσημβρίας αποτελεί εφεδρικό Κέντρο Ελέγχου – επανδρώνεται από τους χειριστές βάρδιας σε περιπτώσεις μη διαθεσιμότητας του Κέντρου Ελέγχου Πατήματος Μαγούλας. Στο Κέντρο Ελέγχου Λειτουργίας & Κατανομής Φορτίου λειτουργεί ηλεκτρονικό σύστημα Access Control, μέσω του οποίου επιτρέπεται η πρόσβαση στο χώρο του Κέντρου μόνο σε εξουσιοδοτημένα άτομα που διαθέτουν την κατάλληλη κάρτα πρόσβασης (access card).

Για την ψηφιακή προστασία εφαρμόζονται ενδεικτικά τα ακόλουθα, τα οποία προβλέπονται από την υπ' αριθμ. Δ 04.1 «Διαδικασία Διαχείρισης Συστημάτων Πληροφορικής» και την υπ' αριθμ. ΟΕ 04.1-1 «Οδηγία Εργασίας για την Χρήση Ηλεκτρονικού εξοπλισμού» που αποτελούν μέρος του συστήματος ποιότητας ISO 9001 του ΔΕΣΦΑ (πιστοποιημένο από το 2009) :

- α) Σε κάθε υπολογιστή του ΔΕΣΦΑ απαιτείται η καταχώρηση κωδικού χρήστη προκειμένου να επιτραπεί η χρήση του υπολογιστή και τυχόν πρόσβαση σε κεντρικά πληροφοριακά συστήματα.
- β) Οι κωδικοί χρήστη αλλάζουν ανά τρίμηνο και απαιτείται να είναι ισχυροί, δηλ. να περιέχουν γράμματα, αριθμούς και σύμβολα, ώστε να μη μπορεί να τους μαντέψει κανείς.
- γ) Οι υπάλληλοι υποχρεούνται να μην ανακοινώνουν τους κωδικούς αυτούς.
- δ) Λειτουργεί σύστημα αρχειοθέτησης (backup) των πληροφοριών των κεντρικών υπολογιστών (servers). Για τους υπολογιστές των υπαλλήλων έχουν διατεθεί ατομικά συστήματα αρχειοθέτησης.
- ε) Η σύνδεση με το διαδίκτυο (Internet) διέρχεται μέσω συστημάτων ασφαλείας τύπου Firewall, έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος παράνομης εισόδου ή διακοπής της πρόσβασης λόγω βλάβης. Στους κεντρικούς υπολογιστές είναι ανοικτές μόνον οι δικτυακές θύρες που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση των συστημάτων τους. Τα ανωτέρω ελέγχονται από εξειδικευμένους τεχνικούς.

Το Κεντρικό Σύστημα Τηλεσκοπίας & Τηλεχειρισμού (SCADA) καθώς και ο σχετικός ευαίσθητος εξοπλισμός είναι πλήρως διαχωρισμένα από το Δίκτυο Υπολογιστών του ΔΕΣΦΑ μέσω κατάλληλου συστήματος ασφαλείας τύπου firewall.

Δυνατότητα πρόσβασης στο σύστημα SCADA μέσω της χρήσης κωδικού χρήστη διαθέτουν οι χειριστές βάρδιας του Κέντρου Ελέγχου Λειτουργίας & Κατανομής Φορτίου καθώς και οι εξουσιοδοτημένοι διαχειριστές (administrators) του συστήματος. Το σύστημα διαθέτει τη δυνατότητα καταγραφής σε ιστορικά αρχεία των ενεργειών που εκτελούν τόσο οι χειριστές βάρδιας όσο και οι διαχειριστές του συστήματος. Επίσης, για λόγους ασφαλείας, παρέχει τη δυνατότητα ακριβούς καθορισμού των εργασιών που μπορεί να εκτελέσουν τόσο οι χειριστές βάρδιας όσο και οι διαχειριστές του συστήματος.

Το σύστημα SCADA διαθέτει σύστημα λήψης αντιγράφων ασφαλείας (backup) και αντι-ιικής (antivirus) προστασίας, του οποίου η αναβαθμισμένη έκδοση τέθηκε σε λειτουργία πρόσφατα (Αύγουστος 2010).

Ερώτημα 6

Πέραν των ανωτέρω βρίσκονται σε εξέλιξη οι ακόλουθες ενέργειες, προκειμένου να αναβαθμιστεί ακόμη περισσότερο το επίπεδο αυτοπροστασίας του ΔΕΣΦΑ :

- α) Εφαρμογή του προτύπου ISO 27001 για την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων, που περιλαμβάνει : καταγραφή του συνόλου των πληροφοριακών υποδομών, καταγραφή των πιθανών κινδύνων σχετικά με την ασφάλειά τους, εκτίμηση της έκθεσης του ΔΕΣΦΑ στους κινδύνους αυτούς, μέτρα για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων και δοκιμές αντοχής στους κινδύνους. Η διαδικασία αυτή θα εφαρμοστεί εντός του 2011 και θα επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- β) Εξετάζεται η εφαρμογή κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV – Closed Circuit Television) στις μη επανδρωμένες εγκαταστάσεις του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, με κεντρική διαχείριση και έλεγχο από το Κύριο Κέντρο Ελέγχου Πατήματος Μαγούλας και το Εφεδρικό Κέντρο Ελέγχου Ν. Μεσημβρίας Θεσσαλονίκης.

Ερώτημα 5

Με τα μέτρα που αναφέρονται στην απάντηση του Ερωτήματος 3 και αυτά που προβλέπονται στην απάντηση του Ερωτήματος 6 αναμένεται η πλήρης συμμόρφωση με την Κοινοτική Οδηγία « Critical Infrastructure Protection».

Με εκτίμηση,

Δρ. Γεώργιος Παπασένος
Διευθύνων Σύμβουλος